

EVSTÄATAJA 3/95

Ilmub üks kord kuus alates 1993. aastast

Tänases numbris :

→ PRAQ92 eksperdid Tallinnas.....	1
→ Riigi metroloogiateenistuse struktuur.....	3
→ Lisanõuded kalibreerimislaborite akrediteerimisel ja tunnustamisel	4
→ Tunnustatud sertifitseerimisorganid	10
→ Tunnustatud katselaborid	10
→ Uut laborite akrediteerimisel Euroopas	12
→ Euroopa standardiseerimine arvudes	13
→ Tulekul ühtne vastavusmärk	14
→ CEN-il uus president	15
→ ISO tööprogramm 1995	16
→ Märtsis saadud	
- ISO standardid	17
- IEC standardid	20
- CEN standardid	21
- SFS standardid	26
- ETSI standardite kogu	27
→ Eesti lihatoodete normdokumentide nimekiri	28
→ Eesti standardite kavandid	29
→ Trükist ilmunud Eesti standardid	30
→ Veebruaris registrisse kantud Eesti standardid ja tehnilised tingimused.....	31

PRAQ 92 EKSPERDID TALLINNAS

27-28. veebruaril viibisid Tallinnas PHARE programmi raames PRAQ 92 eksperdid hr Alan Souloumiac Prantsusmaalt ja hr Henk W. Huigen Hollandist.

Kahe päeva jooksul kohtusid eksperdid Eesti standardijatega ning ministereeriumite ja ametkondade esindajatega. Kõne all oli Eesti ühinemine Euroopa Liiduga. Eksperdid andsid ülevaate, mida tuleks teha, et viia standardimine Eestis kooskõlla Euroopa nõuetega. Erilise tähelepanu all oli direktiivide seotus standarditega.

PRAQ 92 (Programme Regional d'Assurance Qualité) on kvaliteedi-tagamise regionaalkava, mis haarab Eestit, Lätit, Leedut, Sloveeniat ja Albaaniat.

Hr Souloumiac tutvustas Lääne seadusandlikku süsteemi.

Vaba turg, vabatahtlike standardite süsteem ja inimese ohutuse ning keskkonnakaitse tehniline reguleerimine on tähtsamaks sammuks endiste sotsialismimaade Euroopa Liiduga ühinemisel.

Lääne demokraatiad on organiseerinud vabadusel põhineva seadusandliku süsteemi, millel võib eristada kaht põhiprintsiipi.

Vabadust ei kitsenda midagi peale vabaduse. See tähendab, et vabadus ei tohi rikkuda vabadust. **Vabadus on viidud maksimumini.** See on esimene printsiip.

Teine printsiip on, et vabaduse kaitse on viidud miinimumini.

Vabaturu majanduses on vabaduse kasutamist maksimaalselt laiendatud, see on reguleerimata ala.

Teiselt poolt vajab vabadus kaitset. See on reguleeritud ala. Riigil on mõningatel juhtudel lubatud kaitsta ja ta on isegi kohustatud kaitsuma indiviidi ohutust ja keskkonda. See sekkumine

toimub tehnoreglementide kaudu, mis annavad seadusandliku võimu ministeeriumitele.

Kontroll võib olla kas pehme või range. Näiteks on ravimite üle kehtestatud range kontroll. Pehme kontroll on siis, kui kontrollitakse toote vastavust standardile.

Viimase 20 aasta jooksul on mitmeid alasid reguleeritud alast viidud tagasi reguleerimata alasse. Sel juhul ei ole kontroll enam riigipoolne kontroll. Majanduspartnerid näitavad era-initsiatiivi ja organiseerivad kontrolli. Selleks ongi standardid. Nii tagatakse kaupade ja teenuste kokkusobivus ja vastavus. Standardid tehakse vabatahtlikult ja on vabatahtlikud. Standard muutub kohustuslikuks ostja nõudmisel. Ostjale on standardid suureks abiks.

Näiteks tõi hr Souloumiac Prantsusmaal firma Renault, kes nõuab, et kõik tarnijad oleks sertifitseeritud ISO 9000 järgi. Kõik tarnitavad osad peavad vastama standardile. Selle tagab sertifitseerimisorgan. Kuigi standard on vabatahtlik, peab tootja jälgima tehnika taset. Kui seda ei tehta, võib firmal tulla suuri pahandusi.

Üldreegliks on ka see, et ühiskondlik hange viitab standardeile. See ei ole vastuolus vabaturu põhimõtetega. Sarnaselt igale ostjale on ka riik õigustatud viitama lepingutes standarditele. Kuna riik on väga suur hankija, on sellisel praktikal suur mõju standarditele.

Hr Huigen rääkis standardimise majanduslikust kasust ja standardite ja direktiivide seostest.

Tema ettekandest anname ülevaate Teataja järgmises numbris.

TOIDUAINETE STANDARDISEERIMISE SEMINAR

Esialgsete andmete põhjal toimub **26.-27. juunil 1995** Tallinnas Saksa abi raames DIN-i korralduse **TOIDUAINETE STANDARDISEERIMISE SEMINAR**.

EVS STANDARDIKOMISJONI KOOSOLEK

17 märtsil toimus EVS standar dikomisjoni koosolek. Koosolekul arutati 12 Eesti standardi koostamise ettepanekut. Ettepanekud olid põhiliselt tuleohutuse ja teraviljade määramise meetodite standardite koostamise kohta. 11 ettepanekut kiideti heaks.

Euroopa Liidu direktiivi alusel kavandatud Eesti standardi koostamise ettepanekut "Plastmassist materjalid ja tooted, mida kavatsetakse kasutada kontaktis toiduainetega" ei kiidetud heaks, kuna direktiivis käsitletud normid on kavas Toiduseaduse järgi Eestis kehtestada käesoleva aasta lõpuks.

15-19 mai toimub Soomes Heinolas ISO 9000 treeningkursus assessoritele.

Kursuse maksumus on 7700 FIM + käibemaks.

Töökeeleks on inglise keel. Teated tel. 358 0 69611

ISO 9000 TRAINING COURSE

Quality system - A necessity on the future international market
Prepare for international competition!

The one week course 15 - 19.5.1995 in Heinola, Finland for assessors and lead assessors shows how the ISO 9000 standards can be used to build a quality management system. The course is registered by IQA (The Institute of Quality Assurance) International Register of Certificated Auditors and all the three course tutors are UK registered lead assessors. The course will be presented by **Alan A Griffin & Associates** from UK. The main tutor, Mr Alan A Griffin, is an international well known authority on teaching quality management techniques.

A suitable work experience for the participants is e.g. production or service. The course language is English. The written material used will be in English and in Finnish, but a **Russian translation will also be available**.

A half-day section on product liability completes the course. The price of the course is 7700 FIM + VAT.

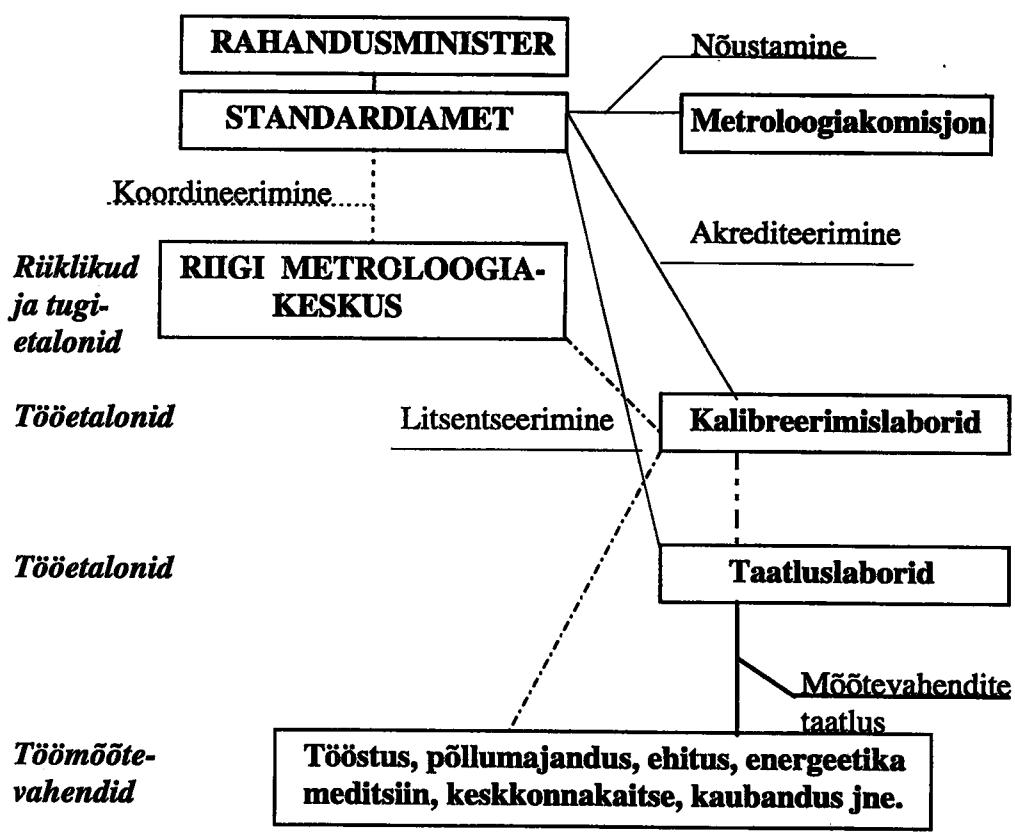
For further information, please contact Mr Bjorn Sjoberg or Mrs Marjatta Krause, Industrial Insurance Co Ltd, PB 12,00211 HELSINKI, tel. +358 0 69611, fax +358 0 6961 2841.

SAMPO GROUP

Risk Management

RIIGI METROOOGIATEENISTUSE STRUKTUUR

Seoses Mõõtseaduse (avaldatud Riigi Teatajas I 1994, 71, 1224) jõustumisega 1. jaanuarist 1995 avaldame järgnevalt seadusekohase (§13) riigi metroloogiateenistuse struktuuri

Tööetalonide kalibreerimine

Mõõtevahendite kalibreerimine

LISANÕUDED KALIBREERIMISLABORITE AKREDITEERIMISEL JA TUNNUSTAMISEL

1 Eesmärk

Käesoleva juhendi eesmärgiks¹ on esitada lisanõuded, milliseid tuleb kalibreerimislaboril täita akrediteerituse ja tunnustatuse saamiseks.

2 Sissejuhatus

Kvaliteedisüsteemide juurutamine (näiteks standardite ISO 9000....9004 alusel) nõuab mõõtmiste kontrollimist. Kontrollile peavad alluma kõik kasutatavad mõõtevahendid ja katseseadmed. Peamiseks kontrolli viisiks on kalibreerimine, kohustusliku nõudega tagada jälgitavus riiklikult (rahvuslikult) tunnustatud etalonideni.

Katselaborid s.h. kalibreerimislaborid akrediteeritakse/tunnustatakse vastavuses EN45001, EN45002, (ISO Guide 25, 38 ja 58) ning Rahandusministri määrusega 25.02.1994.a. nr.45 kinnitatud "Juhistes katse- ja kalibreerimislaboritele akrediteerimis- ja tunnustamisenõuete täitmiseks" toodud nõuetega. Kalibreerimislabor omab teatud eripära võrreldes katselaboriga. Kalibreerimisel määratatakse ära sõltuvus kalibreeritud mõõtevahendi näidu ning teadaoleva mõõdetava suuruse vahel. Katsetamisel määratatakse toote, protsessi või teenuse mingi iseloomustava tunnuse väärustus vastavalt kindlaks määratud protseduurile.

Seetõttu peavad kalibreerimislaborid akrediteerituse/tunnustatuse saavutamiseks täitma nende eripärist tingitud lisanõudeid.

3 Lisanõuded

Lisanõuded kalibreerimislaboritele on esitatud käesolevas dokumendis. Dokumendi aluseks on WECC Doc 17-1988 "Additional general requirements for the accreditation of calibration laboratories" ja WECC Doc 12-1992 "Requirements concerning certificates issued by accredited calibration laboratories".

4 Jälgitavus

Akrediteeritud/tunnustatud kalibreerimislaboris tehtud kalibreerimised peavad olema jälgitavad rahvusliku või rahvusvahelise etalonini.

Jälgitavuse kindlustamiseks peab kalibreerimislaboril olema tugetalon, mis on piisava täpsusega soovitud mõõtmistäpsuse tagamiseks. Kalibreerimislabori tugetalonid peavad olema kalibreeritud akrediteerimis-/tunnustamisotsuses antud perioodsusega riigi metroloogiakeskuses litsentseeritud taatluslaboris või muus Eesti Standardiameti poolt tunnustatud laboris. Kalibreerimislabor peab tagama tugetaloni nõuetekohase dokumenteerimise, hoidmise ja kasutamise kooskõlas OIML D5 "Principles for the establishment of hierarchy schemes for measuring instruments", OIML D6 "Dokumentation for measurement standards and calibration devices" ja OIML D8 "Principles concerning choice, official recognition, use and conservation of measurement standards".

Kalibreerimislabori tööetalone võib labor kalibreerida ise tugetalonide baasil. Etalone ei tohi kasutada tavalistel mõõtmistel.

5 Mõõtemääramatus (mõõtehälve)

Kalibreerimistulemustele tuleb lisada mõõtemääramatus. Mõõtemääramatus peab olema arvutatud ja esitatud üldtunnustatud viisil (näiteks vastavuses WECC Doc 19-1990 "Guidelines for the expression on the uncertainty of measurement in calibrations" esitatuga). Akrediteerimis-/tunnustamisotsuses tuuakse ära kalibreerimislabori parim kalibreerimisvõime, s.t. esitatakse suurim lubatud mõõtemääramatus igale akrediteeritud/tunnustatud kalibreerimisulatusele.

6 Alltöövõtt

Akrediteeritud/tunnustatud kalibreerimislabor võib kasutada kalibreerimise allhangetena vaid litsentseeritud taatluslabori või akrediteeritud/tunnustatud kalibreerimislabori teenuseid.

7 Interkalibreerimised ja tasemekalibreerimised

Akrediteeritud/tunnustatud kalibreerimislaboril tuleb regulaarselt osaleda interkalibreerimistel ja tasemekalibreerimistel, millised reeglina organiseeritakse akrediteerimisorgani juhendamisel.

8 Kalibreerimistunnistused

8.1 Akrediteeritud kalibreerimislabor:

Kalibreerimise tulemused esitatakse kalibreerimistunnistuses, mis peab sisaldama vähemalt järgmist:

8.1.1 Tunnistuse esileht peab omama lisas 1 toodud kuju.

8.1.2 Esilehel tuuakse ära:

- Üleval keskel - AKREDITEERITUD KALIBREERIMISLABOR

Accredited Calibration Laboratory

Аккредитованная калибровочная лаборатория (vajadusel)

- eelneva all: vasakul - kalibreerimislabori nimetus, aadress, logo, paremal - akrediteerimisorgani poolt antud kood ja tunnus.

8.1.3 Tunnistuse number, milles kaks esimest numbrit näitavad labori koodi ja maksimaalselt kuus järgmist järjekorranumbrit. Kood ja järjekord eraldatakse sidekriipsuga.

Järjekorranumber võib vajadusel sisaldada tähti.

8.1.4 Kliendi nimetus.

8.1.5 Kalibreeritud mõõte-/katsevahendi kohta esitatakse nimetus, valmistaja, tüüp ja identifitseerimisnumber.

8.1.6 Kalibreerimise ja tunnistuse väljaandmise kuupäevad.

8.1.7 Lehekülje number ja lehekülgede koguarv.

8.1.8 Esilehe alaosas tuleb ära tuua järgmine tekst:

Akrediteeritud kalibreerimislabor annab välja kalibreerimistunnistusi vastavuses akrediteerimisulatuses esitatuga ning etteantud mõõtemääramatusega. Kalibreerimislabori mõõtetulemused on jälgitavad rahvuslike ja rahvusvaheliste etalonide. Akrediteerimine on läbi viidud Eesti Standardiameti poolt.

Tunnistuse osaline paljundamine on lubatud ainult tunnistuse väljaandnud kalibreerimislabori kirjalikul loal.

An Accredited Calibration Laboratory issues Certificates of Calibration with the approved measurement ranges and uncertainties. The results of measurement of an Accredited Laboratory are traceable to national or international measurement standards. The accreditation is granted by Standards Board of Estonia. The Certificate may not be reproduced other than full, except with the prior written approval of the issuing Calibration Laboratory.

8.1.9 Järgmistel lehtedel tuuakse ära:

- igal lehel kalibreerimistunnistuse number, jooksev lehekülje number, lehekülgede üldarv, allakirjutaja tõendus,
- kalibreerimismeetodi lühikirjeldus (võib anda viite standardmeetodile), kasutatud tugietalonid ja põhilised mõõtevahendid,
- jälgitavusahela kirjeldus,
- mõõtmistulemused, esitades need selgesti, näiteks tabelina koos mõõtemääramatusega ja mõõtemääramatuse arvutusega. Tulemused antakse seadustatud mõõtühikutes; lisatakse kalibreerija nimi, allkiri ja kuupäev,
- keskkonnatingimuste kirjeldus, võimalikud häired ja nende mõju, nende parandustegurid.

üks tunnistus võib sisaldada ühe kliendi mitme samatüübiline mõõte-/katsevahendi kalibreerimistulemusi.

8.1.10 Kalibreerimislabor võib oma akrediteerimisulatuses töendada mõõtevahendi vastavust erinõuetele (statement of compliance with a specification).

8.2 Tunnustatud kalibreerimislabor:

Kalibreerimise tulemused tuleb esitada kalibreerimistunnistuses, mis peab sisaldama vähemalt järgmist:

8.2.1 Tunnistuse esileht peab omama lisas 2 toodud kuju.

8.2.2 Esilehel tuuakse ära:

- Üleval keskel - TUNNUSTATUD KALIBREERIMISLABOR
- eelneva all: vasakul - kalibreerimislabori nimetus, aadress, logo, paremal - tunnustamisorgani poolt antud kood ja tunnus.

8.2.3 Tunnistuse number, milles kaks esimest numbrit näitavad labori koodi ja maksimaalselt kuus järgmist järjekorranumbrit. Kood ja järjekord eraldatakse sidekriipsuga.

Järjekorranumber võib vajadusel sisaldada tähti.

8.2.4 Kliendi nimetus.

8.2.5 Kalibreeritud mõõte-/katsevahendi kohta esitatakse nimetus, valmistaja, tüüp ja identifitseerimisnumber.

8.2.6 Kalibreerimise ja tunnistuse väljaandmise kuupäevad.

8.2.7 Lehekülje number ja lehekülgede koguarv.

8.2.8 Esilehe alaosas tuleb ära tuua järgmine tekst:

Tunnustatud kalibreerimislabor annab välja kalibreerimistunnistusi vastavuses tunnustamisulatuses esitatuga ning etteantud mõõtemääramatusega. Kalibreerimislabori mõõtetulemused on jälgitavad rahvuslike ja rahvusvaheliste

etalonide. Tunnustamine on läbi viidud Eesti Standardiameti poolt. Tunnistuse osaline paljundamine on lubatud ainult tunnistuse väljaandnud kalibreerimislabori kirjalikul loal.

8.2.9 Järgmistel lehtedel tuuakse ära:

- igal lehel kalibreerimistunnistuse number, jooksev lehekülje number, lehekülgede üldarv, allakirjutaja tõendus,
- kalibreerimismeetodi lühikirjeldus (võib anda viite standardmeetodile), kasutatud tugietalonid ja põhilised mõõtevahendid,
- jälgitavusahe kirjeldus,
- mõõtmistulemused, esitades need selgesti, näiteks tabelina koos mõõtemääramatusega ja mõõtemääramatuse arvutusega. Tulemused antakse seadustatud mõõtühikutes. Lisatakse kalibreerija nimi, allkiri ja kuupäev,
- keskkonna tingimuste kirjeldus, võimalikud häired ja nende mõju, nende parandustegurid.

üks tunnistus võib sisaldada ühe kliendi mitme samatüübilise mõõte-/katsevahendi kalibreerimistulemusi.

8.2.10 Kalibreerimislabor võib oma tunnustamisulatuses tõendada mõõtevahendi vastavust erinõuetele (statement of compliance with a specification) .

9. Tunnistuste jaotamine:

- esimene eksemplar kliendile,
- koopia säilitatakse kalibreerimislaboris.

10. Muudatuste sisseviimine:

10.1 Muudatused vormistatakse uuel tunnistuse blanketil ära märkides parandatava tunnistuse numbri. Parandustest tuleb teatada otsekohe kirjalikult kliendile.

11 Järelevalve

11.1 Järelevalve vijakse läbi reeglipäraselt kord aastas vastavalt EVS peadirektori poolt 19.07.1994.a. kinnitatud dokumendile EVS J 7/1994 "Järelevalve korraldamise kord akrediteeritud või tunnustatud laboris või organisatsioonis".

11.2 Järelevalve vijakse läbi võrdluskalibreerimiste ja külastusvisiidi vormis.

LISA 1

AKREDITEERITUD KALIBREERIMISLABOR
Accredited Calibration Laboratory
Аkkредитованная калибровочная лаборатория

KXX

KALIBREERIMISTUNNISTUS Nr.

Certificate of Calibration No

Сертификат о калибровке №

Klient

Customer

Kalibreeritud mõõtevahend

Item

Valmistaja

Manufactured by

Tüüp

Model

Valmistaja number

Serial number

Kuupäev: Kalibreerimine

Tunnistuse väljaandmine

Dates

Allkirjad

Signatures

Lehekülg 1 ( )

Page

Lisad

Documents attached

Akrediteeritud kalibreerimislabor annab välja kalibreerimistunnistusi vastavuses akrediteerimislatutes esitatuga ning etteantud mõõtemääramatusega. Kalibreerimislabori mõõtetulemused on jälgitavad rahvuslike ja rahvusvaheliste etalonide ni. Akrediteerimine on läbi viidud Eesti Standardiameti poolt. Tunnistuse osaline paljundamine on lubatud ainult tunnistuse väljaandnud kalibreerimislabori kirjalikul loal.

An Accredited Calibration Laboratory issues Certificates of Calibration with the approved measurement ranges and uncertainties. The results of measurement of an Accredited Laboratory are traceable to national or international measurement standards. The accreditation is granted by Standards Board of Estonia. The Certificate

may not be reproduced other than full, except with the prior written approval of the issuing Calibration Laboratory.

LISA 2

TUNNUSTATUD KALIBREERIMISLABOR

KXX

KALIBREERIMISTUNNISTUS Nr.

Klient

Customer

Kalibreeritud mõõtevahend

Item

Valmistaja

Manufactured by

Tüüp

Model

Valmistaja number

Serial number

Kuupäev: Kalibreerimine

Tunnistuse väljaandmine

Dates

Allkirjad

Signatures

Lehekülg 1 ( )

Page

Lisad

Documents attached

Tunnustatud kalibreerimislabor annab välja kalibreerimistunnistusi vastavuses tunnustamisulatuses esitatuga ning etteantud mõõtemääramatusega. Kalibreerimislabori mõõtetulemused on jälgitavad rahvuslike ja rahvusvaheliste etalonide ni. Tunnustamine on läbi viidud Eesti Standardiameti poolt. Tunnistuse osaline paljundamine on lubatud ainult tunnistuse väljaandnud kalibreerimislabori kirjalikul loal.

**EESTI STANDARDIAMETI POOLT
TUNNUSTATUD SERTIFITSEERIMISORGANID EESTIS
seisuga 15 03 95**

reg.nr.	Organi nimetus ja aadress	Kontaktisik	tel.	Tunnustusala.
01	RAS Metrosert EE0003 Tallinn Aru 10		49 00 01	Toiduained
02	RAS Tartu SMK EE2400 Tartu Ööbiku 10a	Hannes Veski	473 780	Puidutooted
03	Piimaliidiu Sertifitseerimisbüroo EE1106 Tallinn Vilmsi 53	Linda Mendel	42 61 19	Piimatooted
04	Eesti Päästeameti Sertifitseerimiskomitee EE0001 Tallinn Raua 2	Robert Andropov	66 39 63	Kaitsevahendid Toodete tuleohutus

**EESTI STANDARDIAMETI POOLT TUNNUSTATUD
KATSELABORID EESTIS
seisuga 15 03 94**

01	Riigi Viljasalve Inspeksiooni Laboratoorium 09 07 1993	Teraviljad ja teraviljatooted - klaasilus, niiskus, tuhasus, langemisarv, nakatus, mahukaal, märja ja kuiva kleepvalgu sisaldus, gluteenindeks, proteiin, vőõr- ja prahilisand, organoleptika	EE 0014 Tallinn Peterburi tee 56 Märt Nõges	21 25 08
02	TTÜ Ehitustoothluse Instituudi Laboratoorium 13 07 1993	Mineraalsed sideained, betoonid ja kivimaterjalid - mass ja sellega seotud suurused, füüsikalised-keemilised näitajad, materjalide mehaanilised omadused, mehaanilised ja klimaatilised välismõjud	EE 0017 Tallinn Kopli 101 Verner Kikas Artur Hain	47 39 32 47 53 70
03	RAS Standard Mööblikatselabor 15 10 1993	Mööbel - vastupidavus, läbipaine, stabiilsus, tugevus, jäikus, pehmus, tömbetugevus. Puitlaastplaat - paindetugevus	EE 0006 Tallinn Marja 9 Raivo Tomberg	53 24 88
04	Eesti Piimaliidiu Kesk laboratoorium 15.10.1993	Piimatooted - valgusisaldus Kjeldali meetodil, rasvasisaldus Gerberi ja RöseGotliebi meetodil, kuivainesisaldus 102°C juures, laktoosisisaldus jodomeetrilisel meetodil. Bakterioloogilised analüüsides - bakterite üldarv, kolibakterite hinnang	EE 0106 Tallinn Vilmsi 53 Karin Türk	42 61 19

05	Arenduskeskus ARETO Toidulabor 25 11 1993	EE 0102 Tallinn Mere puiestee 6 Tiiu Kosina 44 94 70
	Viin, piiritus, liköörid, õlu, vein, konjak, karastusjoogid, mesi, tärlis, ölid, rasvad, suhkur, kohv, tee, äädikhape, sooda, kondiitritooted, konserveeritud tooted, majonees, mineraalvesi, vesi, keedusool, melass, heitvesi, humal, kala ja kalatooted, leiva- ja saiatooted - ainete sisalduse ja omaduste analüüsida.	
06	ETK Leib Toidulabor 14 01 1994	EE 0001 Tallinn Narva mnt.9 Lea Lukmäe 43 85 73
	Jahu, pagari- ja makaronitooted, kondiitritooted, suhkur, tärlis, pärm, alkoholita joogid, õlu, puu- ja aedviljakonservid, mahlad, alkohoolsed joogid, kalakonservid, kohv, kohvioogid - ainete sisalduse ja omaduste analüüsida, toiduainete radioaktiivsus.	
07	Põhja Elektrivõrkude Isolatsioonitalituse Kõrgepingelabor 17 03 1994	EE 0026 Tallinn Järve 54 Jaak Männard 61 44 83
	Elektriseadmete testimine - tg o, isolatsioonitakistus, elektriline tugevus, oomiline takistus, dielektrikuskaavool, jõutrafo sisend- ja väljundpingete ja tühijooksuvool ja -kaovõimsuse mõõtmine. Dielektriliste kaitsevahendite testimine- isolatsioonitakistus, dielektrikuskaavool, elektriline tugevus, pingeindikaatorite süttimispinge. Maandustakistuse mõõtmine - maandustakistus, faas-null-ahela takistus. Trafoõlianalüüsida - tg o, elektriline tugevus, süttimistemperatuur, veesisaldus, happearv.	
08	AS Lihakonsulent labor 17 06 1994	EE 2400 Tartu Teguri 43 Liivi Anso 42 27 50
	Lihas ja lihatoodetes keedusoola, veesisalduse, nitritisisalduse, lämmastikusisalduse, rasvasisisalduse, tärlisesisisalduse, tuhasisisalduse ja vesinikioonide konsentratsiooni määramine ning organoleptiline hinnang	
09	AS Sviktem 22 12 194	EE 0016 Tallinn Lootuse 62-5 Aivar Saidla 639 52 46
	Naftasaaduste koguste mõõtmine kaldmahutites, laevamahutites ja raudtee tsisternides	
10	AS Pelgulinna Autobaas Autotehniline Katsekoda 23 01 1995	EE 0004 Tallinn Paavli 4/5a Märt Lepik 49 43 70
	Autotehnilised mõõtmised ja katsetamised	
11	AS AGRO BIO Immuundiagnostika Laboratoorium Viirusevastaste antikehade sisalduse määramine	EE 2400 Tartu Kreutzwaldi 48a Tiit Nikopensius 421 302

UUT LABORITE AKREDITEERIMISEL EUROOPAS

“EAL (European Accreditation of Laboratories) algus on piirikiviks Euroopa katsetus- ja kalibreerimislaborite kvaliteedi ja kompetentsuse tunnustamisel”.

Selle avalduse tegi dr Robert Kaarls, EAL-i värske esimees, uue organisatsiooni esimesel plenaaristungil Pariisis 1. juunil 1994. aastal. EAL moodustati WECC (Wester European Calibration Cooperation) ja WELAC (Wester European Laboratory Accreditation Cooperation) ühendamise teel.

WECC on tegutsenud 19 aastat ja selle liikmeteks on riiklikult tunnustatud kalibreerimisteenistused EL ja EFTA riikides. WELAC asutati 1988.a. ja ühendab riiklikult tunnustatud katsetuslaboreid samades riikides. Mõlema organisatsiooni liikmed akrediteerivad laboreid Euroopa standardi EN 45001 kohaselt ja nad ise tegutsevad standardi EN 45003 kohaselt, kasutades EN 45002 hindamiskriteeriume.

EAL liikmesorganid on Euroopas akrediteerinud kokku üle 4000 labori. Asutused ja organisatsioonid, kes peavad kaupa vastu võtma, ja need, kes vastutavad tervise, ohutuse ja keskkonnantuete eest, peavad olema kindlad selles, et katsetusi ja kalibreerimist läbiviivad laborid on kompetentsed, ja et nende tulemused oleksid aksepteeritavad.

Laborite akrediteerimine EAL liikmete poolt annab Euroopas sellise kindluse ja tagab kvaliteedi.

Euroopa Ühisturu loomine ja laiendamine on kiirendanud vajadust lammutada kaubanduse tehnilisi tõkkeid. Viimased omakorda tulenevad ühe riigi katselaborite tulemuste mittetunnustamisest teise riigi poolt. Käsite tuleb võtta ka need tõkked Euroopa ja ülejäänud maailma kaubanduspartnerite vahel.

EAL töötab selle kallal, et leida ühene lähenemisviis laborite akrediteerimisele Euroopas - luues vastastikuseid tunnustamislepinguid, et akrediteeritud katsetustulemused ja kalibreerimissertifikaadid muutuksid universaalselt vastuvõetavateks. EAL-i mitmepoolsed lepingud katsetuse ja kalibreerimise alal hõlmavad juba 11 Euroopa riiki.

EAL on ka aktiivselt koostamas vastastikuse tunnustamise lepinguid riikidega väljaspool Euroopat. EAL-i sihiks on Euroopa Ühisturu toetamine riiklikult tunnustatud akrediteerimisseemide vahelise vastastikuse tunnustamise kaudu ning läbi infovahetuse, protseduuride harmoniseerimise ja laborite võrdluse.

Nimetatud organisatsioonide sulatamine EAL-i on efektiivne ja tugevdab Lääne-Euroopa akrediteerimisorganite mõju vastavushindamisel niihäästi Euroopas kui mujal maailmas.

Taustinfot Euroopa laborite akrediteerimisest

Vajadust mõõtmiste standardimiseks on rahvusvaheliselt vajalikuks peetud juba üle 100 aasta. Praktikas on siiski vaid 50 aastat möödunud sellest ajast, kui loodi ametlikud mehhanismid selleks, et muuta kompetentseks etalone levitavaid ja kasutavaid laboreid. Enne sarnaste ametlike mehhanismide kehtestamist lõi iga ettevõte omaenda hindamisskeemi ja kuigi see suurendas hangete efektiivsust, ei taganud see alati labori kompetentsust. Ka sõltusid valitud meetodid tarbijaist, kellest igaühel olid tavaliselt oma kvaliteedinõuded.

Vajadus kolmanda osapoole järele, kes kasutaks ühtseid juhtnööre ja väldiks mitmest hindamist viis otsejoones rahvusvaheliselt vastuvõetavate juhtnööride loomisele laborite

kompetentsust ja kvaliteedisüsteeme puudutavates küsimustes.

Sellest eesmärgist lähtuvalt koostati ISO/IEC Guide 25.

1989 aastal anti välja ISO/IEC Guide 25 alusel Euroopa standard EN 45001. Neis kahes dokumendis sisalduvad laborite kompetentsuse põhinõuded. Nimetatud dokumentide õige kasutamise tagamiseks on koostatud standardid nende akrediteerimisorganite jaoks, kes hindavad laboreid EN 45001 ja ISO/IEC Guide 25 põhjal.

Sellised akrediteerimisorganid on nüüd olemas enamikus Euroopa riikides ja probleemid, millega nad kokku puutuvad, on vastastikku huvipakkuvad, - vajades eriti sertifikaatide ja protokollide vastastikust tunnustamist. Vastastikku vastuvõetavate lahendusteni jõudmiseks loodigi WECC ja WELAC, mis nüüd ühendati.

OIML Bulletin (Vol XXXVI nr 1, Jan 1995)

EUROOPA STANDARDISEERIMINE ARVUDES

jaanuar 1995

- 18 rahvuslikku liikmesorganisatsiooni (EL + EFTA) + 11 liitunud liiget (Bulgaaria, Eesti, Küpros, Leedu, Poola, Rumeenia, Slovaki, Sloveenia, Tšehhi, Türgi ja Ungari)
- 3 assotsieerunud liiget, 4 assotsieerunud organit (AECMA, ECISS, EWOC, WE/EB)
- 267 tegutsevat tehnilist komiteed
- 1549 Euroopa standardit (EN)
- 9 harmoniseeritud dokumenti (HD)
- 16 CEN raportit (CR)
(kaasa arvatud täiendused, välja arvatud parandused ja kehtetud standardid)

- 18 rahvuslikku elektrotehnikakomiteed (EC+EFTA) + 7 liitunud liiget (Poola, Rumeenia, Slovaki, Sloveenia, Tšehhi, Ungari ja Türgi)+
13 koopereerunud partnerit
- 74 tehnilikomiteed
- 617 harmoniseeritud dokumenti (HD)
- 911 Euroopa standardit (EN)
- 14 Euroopa eelstandardit (ENV)
(kaasa arvatud täiendused, välja arvatud CEN/CENELEC IT ja CECC publikatsioonid)

- 365 liiget 28 Euroopa riigist, 13 assotsieerunud liiget, 67 vaatlejat
- 12 tehnilikomiteed, 6 erikomiteed, 63 tehnilikomiteed
- 716 Euroopa telekommunikatsiooni standardit

EUROOPAS TULEKUL ÜHTNE VASTAVUSMÄRK ?

Euroopa Standardikomitee CEN sertifitseerimiskomitee CENCER koosolek toimus eelmise aasta detsembris Helsingis.

Viimasel ajal on olnud arutelu teemaks Euroopa standarditele vastavuse sertifitseerimise ütlustamine ja ühtse vastavusmärgi kasutuselevõtmine.

Siiani on elektrialal olnud omad sertifitseerimisprotseduurid ja CEN-il omad. CEN-i üldkogu on vastu võtnud otsuse sertifitseerimisprotseduuride harmoniseerimiseks ja ühtse vastavusmärgi kasutuselevõtmiseks Euroopas.

CEN-i sertifitseerimisalast tegevust on käsitletud mitmetel foorumitel ja vahel näib et ei osata otsustada kas CEN peaks tegelema sertifitseerimistegnevusega või ei. CENELEC/ELSECOM-il sellist küsimust pole tekkinud.

Kui köik läheb plaanipäraselt, on CEN-i üldkogul kavas 1995 aasta sügisel vastu võtta uued juhised ja ilmselt CENCER-i nime asemel tuleb kasutusele uus nimetus EP.

CEN-i UUS PRESIDENT

Taani Standardiorganisatsiooni president Niels W. Holm on saanud CEN-i presidendiks. Jan Broch Nielsen on võtnud talt intervjuu.

Esiteks märgib Niels W. Holm, et eriti tähtis on kõrvaldada CEN-i liikmete hulgas erinevad seisukohad, mis takistavad tööd. Isegi suurtel riikidel on eriarvamus. Näiteks tõi ta toote sertifitseerimise. Saksamaal näib suund olevat, et tootja ise kvaliteedisüsteemi abil sertifitseerib toote, seevastu Inglismaa poolab toote sertifitseerimist kolmanda osapoole ehk sertifitseerimisorgani poolt.

Milline on CEN-i roll ?

Küsimeusele "Milline on CEN-i osa?" vastas dr Holm, et ta usub, et on vaja leida vastused mitmetele ebaselgetele küsimustele. Kas peab CEN elama iseseisvat elu või olema rahvuslike standardiorganite sekretariaat? Tema arvates poolavad rahvuslikud standardiorganid viimast seisukohta.

Kas rahvuslikud standardiorganid kaotavad oma tähtsust?

On väidetud, et rahvuslikud standardiorganid kaotavad oma tähtsuse sedamööda kuidas võetakse enam kasutusele rahvusvahelisi või Euroopa standardeid. Dr Holm ei näe selles mingit probleemi. Taanis näiteks osaleb 5000 tööstusspetsialisti standardite koostamisel. Nende eduka töö eelduseks on pädev rahvuslik standardiorgan, kes teenindab ja abistab seda vabatahtlikku tööjöudu. Ka on standardid vaja kiiresti viia tööstusesse, et neist oleks kasu. CEN-i liikmesriikides peavad olema teovõimelised standardiorganid, kes kannavad hoolt teeninduse, motivatsiooni ja info edastamise eest. Nii rahvusvahelised standardiorganisatsioonid kui rahvuslikud standardiorganid peavad rohkem arvesse võtma klientide vajadusi. Dr. Holm usub, et tulevikus standardimine muutub üha rohkem turu poolt juhitavaks.

Tähtsus kaubandusele ja tööstusele

Tema meelest on rahvusvahelisel standardimisel tugev mõju kaubandusele ja tööstusele, seda eriti väikestele ja keskmistele ettevõtetele.

Suured rahvusvaheliselt tuntud ettevõtted nagu näit. Sony võivad läbi saada ka ilma standarditeta. Selline ettevõte võib ise otsustada oma toodete üle. Neil ei ole kahjulik valmistada suurt hulka eri tüüpi tooteid eri turgude jaoks, sest turud on küllalt suured. Väikesed ettevõtted aga sõltuvad sellest, kuidas nad on suutelised müüma väiksemaid koguseid ühte toodet eri turgudel.

Standardimine on aeganõudev

Õnnestumise võti on "Õige tegevus õigel ajal". On suur viga, kui EL direktiiv jõustub enne, kui on valmis direktiivi nõudeid ellu viivad standardid.

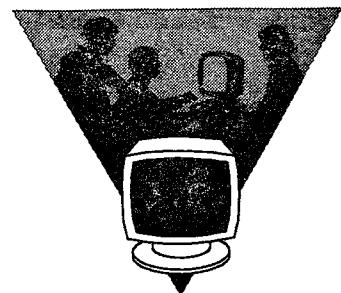
Standardite valmimise aeg on liiga pikk, see võtab aega 4-5 aastat. Kaugeltki mitte kõik 6000 standardit, mis on kavandatud turul kaupade tehniliste tõkete kõrvaldamiseks, ei ole veel valmis. Sellest on muidugi kahju. Me peame kiirendama standardite valmimisprotsessi, ütles hr Holm. Siiski võtab aega kuni tehnilises komitees saavutatakse rahvusvaheline konsensus. Ei ole mõtet esitada standardi kavandit ennetähtaegselt, kui see hääletamisel lükatakse tagasi seetõttu, et ei ole saavutatud küllaldast konsensust.

ISO UUDISED

INTERNETI KAUDU TEATEID STANDARDITEST

ISO Online on rahvusvahelise standardiorganisatsiooni ISO uusim teenus. Interneti kaudu on nüüd võimalik saada teateid ISO standardite kohta. Standardeid endid Interneti kaudu ei saa.

ISO Online sisaldb ISO standardite ja nende kavandite loetelu; teateid 108 liikme ja 185 tehnilise komitee, ISO ürituste kalenderplaani, üldisi andmeid ISO ja selle tehniliste komiteede, põhilisi teateid ISO 9000 Foorumi, teateid ISO muude publikatsioonide kohta.

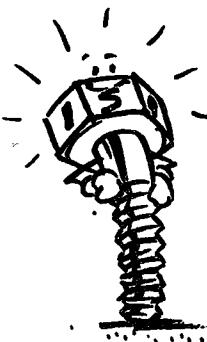

Internet ISO Online aadress on <http://www.iso.ch/>

ISO TECHNICAL PROGRAMME 1995

ISO tööprogramm avaldatakse 2 korda aastas- ja jaanuaris ja juulis ning sisaldb dokumentide loetelu, mis on jõudnud kas komiteeprojekti CD või rahvusvahelise standardi projekti DIS staadiumisse.

Esimene tähtis samm rahvusvahelise standardi suunas on dokumendi saatmine tehnilisse komiteesse või alakomiteesse. See dokument peab läbi tegema mitu astet enne kui ta võetakse vastu rahvusvahelise standardina. Protseduur on seatud nii, et lõppdokumentina avaldatav standard oleks aksepteeritav nii paljudes maades kui võimalik. Kui komitees on saavutatud kokkulepe standardi kavandi osas, saadetakse see rahvusvahelise standardi projektina DIS registreerimiseks ISO Keskksekretariaati. Seejärel esitatakse DIS häälletamiseks kõigile liikmesriikidele. Kui 75 % neist on standardi kavandi vastuvõtmise poolt, avaldatakse see ISO standardina.

ISO tööprogrammi esimeses osas on toodud Rahvusvaheliste standardite kavandid ISO tehniliste komiteede numbrite järgustuses.

Teises osas on toodud standardite kavandite koguarv tehniliste komiteede ja kavandi valmiduse astme järgi.

Kolmas osa on komitee kavandite ja rahvusvaheliste standardite kavandite numbriloetelu. Programmis on kasutusel järgmised lühendid

CD	committee draft	komitee kavand
DIS	draft International standard	rahvusvahelise standardi kavand
DTR	draft Technical report	tehnilise rapordi kavand
DAD	draft addendum to an International Standard	rahvusvahelise standardi lisavavand
DAM	draft amendment to an International Standard	rahvusvahelise standardi muudatuse kavand

MÄRTSIS SAADUD ISO STANDARDID

ISO 9:1995	Information and documentation-- Transliteration of Cyrillic characteristic	TC 46
ISO 1328-1:1995	Cylindrical gears-- ISO system of accuracy-- Part 1: Definitions and allowable values of deviations relevant to corresponding flanks of gear teeth	TC 60
ISO 1275:1995	Double-pitch precision roller chains and sprockets for transmission and conveyors	TC 100
ISO1496-3:1995	Series 1 freight containers-- Specification and testing-- Part 3: Tank containers for liquid, gases and pressurized dry bulk	TC 104
ISO 3160-1:1995	Watch cases and accessories-- Gold alloy coverings-- Part 1: General requirements	TC 114
ISO 3767-2/ Amd1:1995	Amendment 1 to ISO 3767-2:1991	TC 23
ISO 3767-3:1995	Tractors, machinery for agriculture and forestry, powered lawn and garden equipment-- Symbols for operator controls and other displays-- Part 3: Symbols for powered lawn and garden equipment	TC 23
ISO/ IEC 9314-5:1995	Information technology-- Fibre Distributed Data Interface (FDDI)-- Part 5: Hybrid Ring Control (HRS)	JTS 1
ISO 9383:1995	Predicts in fibre-reinforced cement-- Short corrugated or asymmetrical section sheets and fittings for roofing	TC 77
ISO 9933:1995	Products in fibre-reinforced cement-- Long corrugated or asymmetrical section sheets and fittings for roofing and cladding	TC 77
ISO/ IEC 10021-5:1994	Information technology-- Text Communication-- Message- Oriented Text Interchange Systems (MOTIS)-- Part 5: Message Store: Abstract Service definition	JTC 1
ISO/ IEC 10021-7/Amd 3:1994	Information technology-- Text Communication-- Message- Oriented Text Interchange Systems (MOTIS)-- Part 7: Interpersonal Messaging System-- Amendment 3: Message Store Extensions	JTC 1
ISO/ IEC TR 10091:1995	Information technology-- Technical aspects of 130 mm optical disk cartridge write-once recording format	JTC 1
ISO/ IEC 10164-11:1994	Information technology-- Open Systems Interconnection-- Systems Management: Metric objects and attributes	JTC 1
ISO 10202-6:1994	Financial transaction cards-- Security architecture of financial transaction systems using integrated circuit cards-- Part 6: Cardholder verification	TC 68
ISO 10254:1995	Air cargo and ground equipment-- Vocabulary	TC 20
ISO / IEC 10279/ Amd 1:1994		JTC 1
ISO 10303-11:1994	Industrial automation systems and integration-- Product data representation and exchange-- Part 11: Description methods: The EXPRESS language reference manual	TC 184
ISO 10303-31:1994	Industrial automation systems and integration-- Product data representation and exchange-- Part 31: Conformance testing methodology and framework: General concepts	TC 184
ISO 10303-41:1994	Industrial automation systems and integration-- Product data representation and exchange-- Part 41: Interated generic resources: Fundamentals of product description and support	TC 184

ISO 10303-42:1994	Industrial automation systems and integration-- Product data representation and exchange-- Part 42: Integrated generic resources: Geometric and topological representation TC 184
ISO 10303-46:1994	Industrial automation systems and integration-- Product data representation and exchange-- Part 46: Integrated generic resources: visual presentation TC 184
ISO 10303-11:1994	Industrial automation systems and integration-- Product data representation and exchange-- Part 11: Description methods: The EXPRESS language reference manual TC 184
ISO 10303-101:1994	Industrial automation systems and integration-- Product data representation and exchange-- Part 101: Integrated application resources: Draughting TC 184
ISO 10303-201:1994	Industrial automation systems and integration-- Product data representation and exchange-- Part 201: Application protocol: Explicit draughting TC 184
ISO 10303-203:1994	Industrial automation systems and integration-- Product data representation and exchange-- Part 203: Application protocol: Configuration controlled design TC 184
ISO 10444:1994	Information and documentation-- International standard technical report number (ISRN) TC 46
ISO 10462:1994	Cylinders for dissolved acetylene-- Periodic inspection and maintenance TC 58
ISO 10602:1995	photography-- Processed silver-gelatin type black-and-white film-- Specification for stability TC 42
ISO/IEC ISP 10609-10:1994	Information technology-- International Standardized Profiles TB, TC, TD and TE-- Connection-mode Transport Service over connection-mode Network Service-- Part 10: LAN subnetwork-dependent, media-independent requirements JTC 1
ISO/IEC ISP 10609-11:1994	Information technology-- International Standardized Profiles TB, TC, TD and TE-- Connection-mode Transport Service over connection-mode Network Service-- Part 11: CSMA / CD subnetwork-dependent, media-dependent requirements JTC 1
ISO/IEC ISP 10609-12:1994	Information technology-- International Standardized Profiles TB, TC, TD and TE-- Connection-mode Transport Service over connection-mode Network Service-- Part 12: Definition of profile TC 51, provision of the OSI connection-mode Network Service using the OSI connection-mode Network Service in an End System attached to a CSMA/CD LAN JTC 1
ISO/ IEC ISP 10609-14:1994	Information technology-- International Standardized Profiles TB, TC, TD and TE-- Connection-mode Transport Service-- Part 14: Definition of profile TC 53, provision of the OSI connection-mode Network Service using the OSI connection-mode Network Service in an End System attached to a Token Ring LAN JTC 1
ISO/ IEC ISP 10612-1:1995	Information technology-- International Standardized Profile RD-- Relaying the MAC service using transparent bridging-- Part 1: Subnetwork-independent requirements JTC 1
ISO/ IEC ISP 10612-2:1995	Information technology-- International Standardized Profile RD-- Relaying the MAC service using transparent bridging-- Part 2: CSMA/CD LAN subnetwork-dependent, media-dependent requirements JTC 1
ISO/ IEC ISP 10612-4:1995	Information technology-- International Standardized Profile RD-- Relaying the MAC service using transparent bridging-- Part 4: Profile RD 51.51 (CSMA/CD LAN- CSMA/CD LAN) JTC 1
ISO 10716:1994	Paper and board-- Determination of alkali reserve TC 6
ISO 10727:1995	Tea and instant tea in solid form-- Determination of caffeine content-- Method using high-performance liquid chromatography TC 34

ISO/ IEC 10737:1994	Information technology-- Telecommunications and information exchange between systems-- Elements of Management Information Related to OSI Transport Layer Standards-- Amendment 1: NCMS Management
ISO 10917:1995	Synchronous belt drives-- Automotive belts and pulleys-- Fatigue test
ISO/IEC 10967-1:1994	Information technology-- Language independent arithmetic-- Part 1: Integer and floating point arithmetic
ISO 11035:1994	Sensory analysis-- Identification and selection of descriptors for establishing a sensory profile by multidimensional approach
ISO 11040-2:1994	Prefilled syringes-- Part 2: Plungers and discs for dental local anaesthetic cartridges
ISO/ TR 11062:1994	Manipulating industrial robots-- EMC test methods and performance evaluation criteria-- Guidelines
ISO 11091:1994	Construction drawings-- Landscape drawing practice
ISO 11213:1995	Modified starch-- Determination of acetyl content-- Enzymical method
ISO 11381:1994	Optics and optical instruments-- Ophthalmic optics-- Screw threads
ISO 11443:1995	Plastics-- Determination of the fluidity of plastics using capillary and slit-die rheometers
ISO 11545:1995	Agricultural irrigation equipment-- Centre-pivot and moving lateral irrigation machines with sprayer or sprinkler nozzles-- Determination of uniformity of water distribution
ISO 11684:1995	Tractors, machinery for agriculture and forestry, powered lawn and garden equipment-- Safety signs and hazard pictorials-- General principles
ISO 11687-1:1995	Plain bearings-- Pedestal plain bearings-- Part 1: Pillow blocks
ISO 11687-2:1995	Plain bearings-- Pedestal plain bearings-- Part 2: Side flange bearings
ISO 11687-3:1995	Plain bearings-- Pedestal plain bearings-- Part 3: Centre flange bearings
ISO/ IEC 11729:1994	Information technology-- Programming languages-- Generic package of primitive functions for Ada
ISO/ IEC TR 11802-1:1995	Information technology-- Telecommunications and information exchange between systems-- Local and metropolitan area networks-- Technical reports and guidelines-- Part 1: The structure and coding of Logical Link Control addresses in Local Area Networks
ISO/ IEC TR 11802-2:1995	Information technology-- Telecommunications and information exchange between systems-- Local and metropolitan area networks-- Technical reports and guidelines-- Part 2: Standard Group MAC Addresses
ISO/ IEC 12087-3:1995	Information technology-- Computer graphics and image processing-- Image Processing and Interchange (IPI)-- Functional specification-- Part 3: Image Interchange Facility (IIF)
ISO 12094:1994	Welded steel tubes for pressure purposes-- Ultrasonic testing for the detection of laminar imperfections in strips/ plates used in the manufacture of welded tubes
ISO 122205:1995	Petroleum products-- Determination of the oxidation stability of middle-distillate fuels
ISO 12206:1995	Photography-- Methods for the evalution of the effectiveness of chemical conversion of silver images against oxidation
ISO 12307-1:1994	Plain bearings-- Wrapped bushes-- Part 1: Checking the outside diameter
ISO/ IEC 13210:1994	Information technology-- Test methods for measuring conformance to POSIX

ISO/ IEC TR 13561:1994

Information technology-- Guidelines for effective use of optical disk cartridges conforming to ISO/ IEC 10090 JTC 1

ISO/ IEC 13714:1995

Information technology-- document processing and related communication-- User interface to telephone-based services-- Voice messaging applications JTC 1

MÄRTSIS SAADUD IEC STANDARDID

CISPR 13/ Amd 3:1995

Limits and methods of measurement of radio interference characteristics of sound and television broadcast receivers and associated equipment

IEC 34-15:1995

Rotating electrical machines-- Part 15: Impulse voltage withstand levels of rotating a.c. machines with form-wound stator coils

IEC 51-1/ Amd 2:1995

Direct acting indicating analogue electrical-measuring instruments and their accessories-- Part 1: Definitions and general requirements common to all parts

IEC 51-9/ Amd 2:1995

Direct acting indicating analogue electrical-measuring instruments and their accessories-- Part 9: Recommended test methods

IEC 68-2-44:1995

Environmental testing-- Part 2: Tests-- Guidance on Test T: Soldering

IEC 92-353:1995

Electrical installation in ships-- Part 353: Single and multicore non-radial field power cables with extruded solid insulation for rated voltages 1 kV and 3 kV

IEC 95-1/ Amd 2:1995

Lead-acid starter batteries-- Part 1: General requirements and methods of test

IEC 352-5:1995

Solderless connections-- Part 5: Solderless press-in connections-- General requirements, test methods and practical guidance

IEC 554-2/: Amd 3:1995

Specification for cellulosic papers for electrical purposes-- Part 2: Methods of test

IEC 603-13:1995

Connectors for frequencies below 3 MHz for use with printed boards-- Part 13: Detail specification for two-part connectors of assessed quality, for printed boards for basic grid of 2,54 mm (0,1 in), with free connectors for non-accessible insulation displacement terminations (D)

IEC 721-3-4:1995

Classification of environmental conditions-- Part 3: Classification of groups of environmental parameters and their severities-- Section 4: Stationary use at non-weatherprotected locations

IEC 721-3-7:1995

Classification of environmental conditions-- Part 3: Classification of groups of environmental parameters and their severities-- Section 7: Portable and non-stationary use

IEC 835-1-4/ Amd 1:1995

Methods of measurement for equipment used in digital microwave radio transmission systems-- Part 1: Measurements common to terrestrial radio-relay systems and satellite earth stations-- Section 4: Transmission performance

IEC 1000-4-1/ Cor:1995

Electromagnetic compatibility (EMC)

IEC 1000-4-2:1995

Electromagnetic compatibility (EMC)-- Part 4: Testing and measurement techniques-- Section 2: Electrostatic discharge immunity test-- Basic EMC Publication

IEC 1000-4-4:1995

Electromagnetic compatibility (EMC)-- Part 4: Testing and measurement techniques-- Section 4: Electrical fast transient/ burst immunity test-- Basic EMC Publication

IEC 1086-3-1:1995	Coatings for loaded printed wire boards (conformal coatings)--Part 3: Specifications for individual materials-- Sheet 1: Coatings for general purpose (class I) and for high reliability (class II)
IEC 1165:1995	Application of Markov techniques
IEC 1310-1:1995	Safety of machinery-- Indication, marking and actuation-- Part 1: Requirements for visual, auditory and tactile signals
IEC 1310-2:1995	Safety of machinery-- Indication, marking and actuation-- Part 1: Requirements for marking
IEC 1323:1995	Radiation protection instrumentation-- Neutron radiation-- Direct reading personal dose equivalent and/ or dose equivalent rate monitors
IEC 1356:1995	Functional evaluation of electrical insulation systems-- Principles for test procedures when comparative testing is not feasible

MÄRTSIS SAADUD CEN STANDARDID

EN 1:1980	Flued oil stoves with vaporizing burners	CEN/ TC 46
EN 2:1992	Classification of fires	CEN/ TC 70
EN 5:1974	Determination of existent gum in flues by jet evaporation	
EN 7:1974	Determination of ash from petroleum products	
EN 12:1993	Petroleum products-- Determination of Reid vapour pressure-- Wet method	CEN/ TC 19
EN 19:1992	Marking of general purpose industrial valves	CEN/ TC 69
EN 20-1:1992	Wood preservatives-- Determination of the protective effectiveness against Lyctus Brunneus (Stephens)--Part 1: Application by surface treatment (Laboratory method)	CEN/ TC 38
EN 20-2:1993	Wood preservatives-- Determination of the protective effectiveness against Lyctus Brunneus (Stephens)--Part 2: Application by impregnation (Laboratory method)	CEN/ TC 38
EN 21:1988	Wood preservatives-- Determination of the toxic values against Anobium punctatum (De Geer) by larval transfer (Laboratory method)	CEN/ TC 38
EN 21/ Cor:1988		CEN/ TC 38
EN 22:1974	Wood preservatives-- Determination of eradicant action against Hylotrupes Bajulus (Linnaeus) larvae (Laboratory method)	CEN/ TC 38
EN 23-1-2:1978	Packages for washing and cleaning powders-- Dimensions and volumes of cartons and drums from fibre board	CEN/ TC 63
EN 24:1974	Doors-- Measurement of general flatness of door leaves	CEN/ TC 33
EN 30/ Amd 2:1980	Domestic cooking appliances burning gas	CEN/ TC 49
EN 34:1992	Wall hung W.C. pan with close coupled cistern-- Connecting dimensions	CEN/ TC 163
EN 38:1992	Wall hung W.C. pan with independent water supply-- Connecting dimensions	CEN/ TC 163
EN 40-4-1:1982	Lighting columns-- Part 4: Surface protection of metal lighting columns	CEN/ TC 50
EN 49-1:1992	Wood preservatives-- Determination of the protective effectiveness against Anobium punctatum (DE Geer) by egg-laying and larval survival-- Part 1: Application by surface treatment (Laboratory method)	CEN/ TC 38

EN 49-2:1992	Wood preservatives-- Determination of the protective effectiveness against Anobium punctatum (DE Geer) by egg-laying and larval survival-- Part 2: Application by impregnation(Laboratory method)
EN 54-6/ Amd 1:1988	CEN/ TC 38
EN 54-7/ Amd 1:1988	Components of automatic fire detection systems-- Part 6: Heat-sensitive defectors-- Rate-of-rise point defectors without a static elements
EN 54-8/ Amd 1:1988	CEN/ TC 72
EN 58/ Amd 1:1986	Components of automatic fire detection systems-- Part 7: Point-type smoke defectors-- Defectors using scattered light, transmitted light or ionization
EN 71-1:1988	CEN/ TC 72
EN 71-2:1988	Components of automatic fire detection systems-- Part 8: High-temperature heat detectors
EN 71-3:1988	CEN/ TC 72
EN 78:1977	Sampling bituminous binders
EN 80:1978	CEN/ TC 19
EN 85:1980	Safety of toys-- Part 1: Mechanical and physical properties
EN 104:1991	CEN/ TC 52
EN 107:1980	Safety of toys-- Part 2: Migration of certain elements
EN 108:1980	CEN/ TC 52
EN 111:1982	Safety of toys-- Part 3: Chemical toys (sets) other than experimental sets
EN 129:1984	CEN/ TC 33
EN 130:1984	Method of testing windows form of test report
EN 131-1/ Cor:1992	CEN/ TC 7
EN 131-2:1993	Wall hung urinals without built-in traps-- Connecting dimensions
EN 136:1989	CEN/ TC 7
EN 136-10:1989	Methods of testing doors hard impact test on door leaves
EN 137/Cor:1993	CEN/ TC 33
EN 140:1989/ Amd 1:1992	Ceramic tiles-- Determination of resistance to thermal shock
EN 143:1990	CEN/ TC 67
EN 144-1:1991	Method of testing windows-- Mechanical tests
EN 145-2:1992	CEN/ TC 33
EN 146:1991	Method of testing doors-- Test for deformation of the leaf in its plane
	CEN/ TC 33
	Wall hung hand rinse basins-- Connecting dimension
	CEN/ TC 7
	Methods of testing doors-- Test for deformation in torsion of the door leaves
	CEN/ TC 33
	Methods of testing doors-- Test for the change in stiffness of the door leaves-- By repeated torsion
	CEN/ TC 33
	Ladders-- Terms, types, functional sizes
	CEN/ TC 93
	Ladders-- Requirements, testing, marking
	CEN/ TC 93
	Respiratory protective devices: Full-face masks: Requirements, testing, marking
	CEN/ TC 79
	Respiratory protective devices: Full-face masks for special use: Requirements, testing, marking
	CEN/ TC 79
	Respiratory protective devices-- Self-contained open-circuit compressed air breathing apparatus-- Requirements, testing, marking
	CEN/ TC 79
	Respiratory protective devices-- Half masks and quarter masks-- Requirements, testing, marking
	CEN/ TC 79
	Respiratory protective devices-- Particle filters-- Requirements, testing, marking
	CEN/ TC 79
	Respiratory protective devices-- Gas cylinder valves-- Thread connection for insert connector
	CEN/ TC 79
	Respiratory protective devices-- Self-contained closed-circuit compressed oxygen breathing apparatus for special use-- Requirements, testing, marking
	CEN/ TC 79
	Respiratory protective devices-- Powered particle filtering devices incorporating helmets or hoods-- Requirements, testing, marking
	CEN/ TC 79

EN 147:1991	Respiratory protective devices-- Power assisted particle filtering devices incorporating full face masks, half masks or quarter masks-- Requirements, testing, marking CEN/ TC 79
EN 148-1:1987	Respiratory protective devices-- Threads for facepieces-- Standard thread connection CEN/ TC 79
EN 148-1/ Cor:1987	Respiratory protective devices-- Threads for facepieces-- Standard thread connection CEN/ TC 79
EN 148-2:1987	Respiratory protective devices-- Threads for facepieces-- Centre thread connection CEN/ TC 79
EN 148-3:1987	Respiratory protective devices-- Threads for facepieces-- Thread connection M 45x 3 CEN/ TC 79
EN 149:1991	Respiratory protective devices--Filtering half masks to protect against particles-- Requirements, testing, marking CEN/ TC 79
EN 152-1:1988	Test methods for wood preservatives-- Laboratory method for determining the preventive effectiveness of a preservative treatment against blue stain in service-- Part 1: Brushing procedure CEN/TC 38
EN 152-2/ Amd1:1989	Test methods for wood preservatives-- Laboratory method for determining the preventive effectiveness of a preservative treatment against blue stain in service-- Part 2: Application by methods for other than brushing CEN/TC 38
EN 153:1990	Method of measuring the energy consumption of electronic mains operated household refrigerators, frozen food storage cabinets, food freezers and their combinations, together with associated characteristics CEN/ TC 44
EN 161:1991	Automatic shut-off valves for gas burners and gas appliances CEN/ TC 58
EN 162:1985	Methods of testing doors-- Soft and heavy body impact test on door leaves CEN/ TC 33
EN 165/ Cor:1986	Personal eye-protection. Vocabulary CEN/ TC 85
EN 169:1992	Personal eye-protection-- Filters for welding and related techniques-- Transmittance requirements and recommended utilisation CEN/ TC 85
EN 170:1992	Personal eye-protection-- Ultraviolet filters-- Transmittance requirements and recommended use CEN/ TC 85
EN 171:1992	Personal eye-protection-- Infrared filters-- Transmittance requirements and recommended use CEN/ TC 85
EN 186-1:1991	Ceramic tiles-- Extruded ceramic tiles with a water absorption of 3 % < E < 6 % (Group Alla) CEN/ TC 67
EN 186-2:1991	Ceramic tiles-- Extruded ceramic tiles with a water absorption of 3 % < E < 6 % (Group Allb) CEN/ TC 67
EN 187-1:1991	Ceramic tiles-- Extruded ceramic tiles with a water absorption of 6 % < E < 10 % (Group Alla) CEN/ TC 67
EN 187-2:1991	Ceramic tiles-- Extruded ceramic tiles with a water absorption of 6 % < E < 10 % (Group Allb) CEN/ TC 67
EN 188:1991	Ceramic tiles-- Extruded ceramic tiles with a water absorption of E >10 % (Group Alli) CEN/ TC 67
EN 196-1:1994	Methods of testing cement-- Part 1: Determination of strength CEN/ TC 51
EN 196-2:1994	Methods of testing cement-- Part 2: Chemical analysis of cement CEN/ TC 51
EN 196-3:1994	Methods of testing cement-- Part 3: Determination of setting time and soundness CEN/ TC 51
EN 196-4:1994	Methods of testing cement-- Part 4: Quantitative determination of constituents CEN/ TC 51
EN 196-6:1994	Methods of testing cement-- Part 6: Determination of fineness CEN/ TC 51
EN 196-7:1994	Methods of testing cement-- Part 7: Methods of taking and preparing samples of cement CEN/ TC 51

EN 196-21:1994	Methods of testing cement-- Part 21: Determination of the chloride, carbon dioxide and alcali content of cement CEN/ TC 51
ENV 197-1:1992	Cement-- Composition, specifications and conformity criteria-- Part 1: Common cements CEN/ TC 51
EN 198:1987	Specification for finished baths for domestic purposes made of acrylic material CEN/ TC 86
EN 200 1989	Sanitary tapware-- General technical specifications for single taps and mixer taps (nominal size 1/2) PN 10-- Minimum flow pressure of 0,05 Mpa (0,5 bar) CEN/ TC 34
EN 207:1993	Personal eye-protection-- Filters and eye-protection against laser radiation CEN/ TC 85
EN 208:1993	Personal eye-protection-- Eye-protectors for adjustment work on lasers and laser systems (laser adjustment eye-protectors) CEN/ TC 85
EN 228:1993	Automotive fuels-- Unleaded petrol-- Requirements and methods of test CEN/ TC 19
EN 230:1990	Monobloc oil burners-- Safety, control and regulation devices and safety times CEN/ TC 47
EN 247:1990	Heat exchangers-- Terminology CEN/ TC 110
EN 250:1993	Respiratory equipment-- Open-circuit self-contained compressed air diving apparatus-- Requirements, testing, marking CEN/ TC 79
EN 287-1:1992	Approval testing of welders-- Fusion welding-- Part 1: Steels CEN/ TC 121
EN 255-1:1988	Heat pumps-- Heat pump units with electrically driven compressors for heating or for heating and cooling-- Part 1: Terms, definitions and designations CEN/ TC 255
EN 289:1993	Rubber and plastics machinery-- Compression and transfer moulding presses-- Safety requirements for the design CEN/ TC 145
EN 314-2:1993	Plywood-- Bonding quality-- Part 2: Requirements CEN/ TC 112
EN 316:1993	Wood fibreboards-- Definition, classification and symbols CEN/ TC 112
EN 329:1993	Sanitary tapware-- Waste fittings for shower trays-- General technical specifications CEN/ TC 165
EN 330:1993	Wood preservatives-- Field test method for determining the relative protective effectiveness of a wood preservative for use under a coating and exposed out of ground contact: L-joint method CEN/ TC 38
EN 340:1993	Protective clothing-- General requirements CEN/ TC 162
EN 348:1992	Protective clothing -- Test method: Determination of behaviour of materials on impact of small splashes of molten metal CEN/ TC 162
EN 349:1993	Safety of machinery-- Minimum gaps to avoid crushing of parts of the human body CEN/ TC 114
EN 366:1993	Protective clothing-- Protection against heat and fire-- Method of test-- Evaluation of materials and material assemblies when exposed to a source of radiant heat CEN/ TC 162
EN 367:1993	Protective clothing-- Protection against heat and fire-- Method of determining heat transmission on exposure to flame CEN/ TC 162
EN 368:1992	Protective clothing-- Protection against liquid chemicals-- Test method: Resistance of materials to penetration by liquids CEN/ TC 162
EN 369:1992	Protective clothing-- Protection against liquid chemicals-- Test method: Resistance of materials to permeation by liquids CEN/ TC 162
EN 370:1993	Wood preservatives-- Determination of eradicant efficacy in preventing emergence of Anobium punctatum (De Geer) CEN/ TC 38

EN 371:1992	Respiratory protective devices-- AX gas filters and combined filters against low boiling organic compounds-- Requirements, testing, marking CEN/ TC 79
EN 372:1992	Respiratory protective devices-- SX gas filters and combined filters against specific named compounds-- Requirements, testing, marking CEN/ TC 79
EN 373:1993	Protective clothing-- Assessment of resistance of materials to molten metal splash CEN/ TC 162
EN 374-1:1994	Protective gloves against chemicals and micro-organisms-- Part 1: Terminology and performance requirements CEN/ TC 162
EN 374-2:1994	Protective gloves against chemicals and micro-organisms-- Part 2: Determination of resistance to penetration CEN/ TC 162
EN 374-3:1994	Protective gloves against chemicals and micro-organisms-- Part 3: Determination of resistance to permeation by chemical CEN/ TC 162
EN 376:1992	In vitro diagnostic systems-- Requirements for labelling of in vitro diagnostic reagents for self-testing CEN/ TC 140
EN 377:1993	Lubricants for applications in appliances and associated controls using combustible gases except those designed for use in industrial processes CEN/ TC 108
EN 379:1994	Specification for welding filters with switchable luminous transmittance and welding filters with dual luminous transmittance CEN/ TC 85
EN 380:1993	Timber structures-- Test methods-- General principles for static load testing CEN/ TC 124
EN 711:1995	Inland navigation vessels-- Railings for decks-- Requirements, types CEN/ TC 15
EN 1255:1995	Inland navigation vessels-- Swing derricks CEN/ TC 15
EN 2079:1995	Aerospace series-- Bearings, precision ball with flange in corrosion resisting steel, for instruments and equipment-- Dimensions and loads AECMA
EN 3446:1995	Aerospace series-- Bearings, precision ball without flange in corrosion resisting steel, for instruments and equipment-- Dimensions and loads AECMA
EN 20140-3:1995	Acoustics-- Measurements of sound insulation in building and of building elements-- Part 3: Laboratory measurements of airborne sound insulation of building elements (ISO 140-3:1995) CEN/ TC 126

CEN standarditeks ülevõetud ISO standardid

EN ISO 105-D01:1995	Textiles-- Tests for colour fastness-- Part D01: Colour fastness to dry cleaning (ISO 105-D01:1993) ISO/ TC 248
EN ISO 1462:1995	Metallic coatings-- Coatings other than those anodic to the basis metal-- Accelerated corrosion tests-- Method for the evaluation of results (ISO 1462:1973) ISO/ TC 262
EN ISO 2178:1995	Non-magnetic coatings on magnetic substrates-- Measurement of coating thickness-- Magnetic method (ISO 2178:1982) ISO/ TC 262
EN ISO 2360:1995	Non-conductive coatings on non-magnetic basis metals-- Measurements of coating thickness-- Eddy current method (ISO 2360:1982) ISO/ TC 262
EN ISO 2361:1995	Electrodeposited nickel coatings on magnetic and non-magnetic substrates-- Measurement of coating thickness-- Magnetic method (ISO 2361:1995) ISO/ TC 262
EN ISO 4518:1995	Metallic coatings-- Measurement of coating thickness-- Profilometric method (ISO 4518:1990) ISO/ TC 262
EN ISO 4524-3:1995	Metallic coatings-- Test methods for electrodeposited gold and gold alloy coatings-- Part 3: Electrographic tests for porosity (ISO 4524-3:1995) ISO/ TC 262

EN ISO 4536:1995	Metallic and non-organic coatings on metallic substrates-- Saline droplets corrosion test (SD test)	ISO/ TC 262
EN ISO 4538:1995	Metallic coatings-- Thioacetamide corrosion test (TAA test) (ISO 4538:1978)	ISO/ TC 262
EN ISO 7384:1995	Corrosion test in artificial atmosphere-- General requirements (ISO 7384:1986)	ISO/ TC 262

CEN eelstandardid

ENV 197-1:1992	Cement-- Composition, specifications and conformity criteria-- Part 1: Common cements	TC 51
ENV 306:1990	Heat exchangers-- Methods of measuring the parameters necessary for establishing the performance	TC 110
ENV 307:1990	Heat exchangers-- Guidelines to prepare installation, operating and maintenance instruction required to maintain the performance of each type of heat exchanger	TC 110
ENV 308:1991	Heat exchangers-- Test procedures for establishing performance of air to air and flue gases heat recovery devices	TC 110

CEN standardite kavandid häälletamiseks

pr EN 632:1994	Agricultural machinery-- Combine harvesters and forage harvesters- Safety	TC 10
pr EN 703:1994	Agricultural machinery-- Silage cutters-- Safety	TC 144
pr EN 911:1994	Plastics piping systems-- Elastomeric sealing ring type joints and mechanical joints for thermoplastics pressure piping-- Test method for leaktightness under external hydrostatic pressure	TC 155
pr EN 987:1994	Plastics piping and ducting systems-- Injection-moulded fittings-- Determination of the Charpy impact strength of test pieces cut from a fitting	JTC 155
pr EN 1042:1994	Plastics piping systems-- Fusion joints between polyolefin pipes and/ or fittings-- Determination of resistance to internal pressure at constant temperature	TC 155
pr EN 1084:1994	Plywood-- Formaldehyde release classes determined by the gas analysis method	TC 112
pr EN 10248-1:1994	Hot rolled sheet piling of non alloy steels-- Part 1: Technical delivery conditions	ECIIS/ TC 10
pr EN 10248-2:1994	Hot rolled sheet piling of non alloy steels-- Part 2: Tolerances on shape and dimensions	ECIIS/ TC 10
pr EN 10249-1:1994	Cold formed sheet piling of non alloy steels-- Part 1: Technical delivery conditions	ECIIS/ TC 10
pr EN 10249-1:1994	Cold formed sheet piling of non alloy steels-- Part 2: Tolerances on shape and dimensions	ECIIS/ TC 10
pr EN ISO 1660:1994	Technical drawings-- Dimensioning and tolerancing of profiles (ISO 1660: 1987)	TC 290
pr EN ISO 7539-6:1994	Corrosion of metals and alloys-- Stress corrosion testing-- Part 6: Preparation and use of pre-cracked specimens (ISO 7539-6:1989)	TC 262
pr EN ISO 7539-7:1994	Corrosion of metals and alloys-- Stress corrosion testing-- Part 7: Slow strain rate testing (ISO 7539-7:1989)	TC 262
pr EN ISO 9237:1994	Textiles-- Determination of permeability of fabrics to air (ISO/ DIS 9237: 1995)	TC 248
pr EN ISO 10528:1994	Textiles-- Method for assessing the effect of commercial laundry washing on the flammability of textile fabrics (ISO/ DIS 10528:1995)	TC 248

MÄRTSIS SAADUD SOOME STANDARDID

SFS-EN 719:1994
SFS 5794:1994

Histauksen koordinointi-- Tehtävät ja vastuu
Ilmansuojelu, bioindikaatio, sammalpalloinenetelmä

SFS 5795:1994	Puualumiini-ikkunoiden alumiinirakenteet-- Yleiset ominaisuudet ja vaativuukset
SFS-ISO 8402 EHD:1994	Laadunhallinta ja laadunvarmistus-- Sanasto
SFS-EN ISO 9001-1:1994	Laadunhallinnan ja laadunvarmistuksen standardit-- Osa 1: Valinta- ja käyttöohjeita
SFS-EN ISO 9001:1994	Laatujärjestelmät-- Suunnittelun, tuotekehityksen, tuotannon, asennuksen ja huollon laadunvarmistusmalli
SFS-EN ISO 9002:1994	Laatujärjestelmät-- Tuotannon, asennuksen ja huollon laadunvarmistusmalli
SFS-EN ISO 9003:1994	Laatujärjestelmät-- Lopputarkastuksen ja -testauksen laadunvarmistusmalli
SFS-EN ISO 9004:1994	Laadunhallinta ja laatujärjestelmän rakenneosat-- Osa 1: Suuntaviivat
SFS-EN 30042:1994	Alumiinin kaarihitsaus-- Hitsiluokat
SFS-EN 50083-3:1994	Yhteisantennilaitteet-- Aktiiviset komponentit
SFS-EN 50083-4:1994	Yhteisantennilaitteet-- Passiiviset koaksiaaliset komponentit
SFS-EN 50083-5:1994	Yhteisantennilaitteet-- Päävahvistimet
SFS-EN 60387:1993	Vaihtosähkömittareiden tunnukset

Raamatukogu on saanud PRAQ 92 abi raames täiskogu ETSI standardeid. Kogu sisaldab 639 standardit, standardite kavandeid ja tehnilisi raporteid.

UUDISKIRJANDUS

Klaus Petrick   "Qualitätssicherung und zertifizierung im Europäischen Binnenmarkt"

"Kvaliteedi tagamine ja sertifitseerimine Euroopa ühisturul" on DINi saksakeelne väljaanne, mis tutvustab EL nõukogu direktiive, põhiliselt väljaandes DIN-Mitteilungen avaldatud kirjutisi kvaliteedi tagamisest ja sertifitseerimisest ning CE märgist ja selle kasutamisest.

EESTI LIHATOODETE NORMDOKUMENTIDE LOETELU
seisuga november 1994

Nr.	Tähistus	Nimetus	Kehtivus
1.	ENSV VST 27-87	Sültvorstid ja süldid	01 07 1987
2.	ENSV VST 42-85	Lihakonservid. Lihakaste	01 01 2000
3.	ENSV VST 51-86	tomatiga	
4.	ENSV VST 56-86	Verileib ja verikäkid	01 07 1996
5.	ENSV VST 60-86	Lihakonservid. Lihakonservid. Pronksvorst	01 01 1996
6.	ENSV VST 61-91	Seapearulaad	tähtajatu
7.	ENSV VST 80-77	Singipasteet	01 07 1998
8.	ENSV VST 114-87	Täissuitsuvorstid	01 01 1999
9.	ENSV VST 121-88	Poolsuitsuvorstid	01 01 2000
10.	ENSV VST 125-86	Keeduvorstid, viinerid ja sardellid	tähtajatu
11.	ENSV VST 135-82	Toidusooned	01 01 1999
12.	ENSV VST 158-86	Ulukiliha	01 01 2000
13.	ENSV VST 250-79	Lihapooltoode. Süldikogu	01 04 1995
14.	ENSV VST 258-84	Toidukamar	01 04 1995
15.	ENSV VST 322-85	Eesti verivorstid	01 07 1996
16.	ENSV VST 552-86	Einesink	01 01 2000
17.	ENSV VST 556-86	Suitsukeedu-linnuliha	01 01 2000
18.	ENSV VST 572-88	Kuumsuutsuvorstid	01 10 1999
19.	EV ST 591-90	Veise- ja searümpade sordiline rai	tähtajatu
20.	EV ST 604-92	Lambarümpade sordiline rai	tähtajatu
21.	ENSV 10 TT 2-13-86	Lihakroketid	tähtajatu
22.	ENSV 10 TT 2-10-90	Subproduktidest ja seapõselihast pooltooted	01 01 1996
23.	ENSV 10 TT 2-14-88	Lihapooltoode. Kapsarullitäädis	tähtajatu
24.	ENSV 10 TT 2-16-86	Keeduvorstid (nõmme, mulgi, muuga	tähtajatu
25.	ENSV 10 TT 2-17-87	Hobuste subproduktid	tähtajatu
26.	ENSV 10 TT 2-20-87	Säkala sink	tähtajatu
27.	ENSV 10 TT 2-24-87	Sealihast pooltooted	tähtajatu
28.	ENSV 10 TT 2-25-89	Grill-hakkliha	tähtajatu
29.	ENSV 10 TT 2-32-87	Suitsutatud sealiha-raietükid	tähtajatu
30.	ENSV 10 TT 2-38-89	Seenekastme pulber	tähtajatu
31.	ENSV 10 TT 2-39-87	Lihapooltoode. Kanahakkliha	tähtajatu
32.	ENSV 10 TT 2-44-88	Kuressaare sult	tähtajatu
33.	ENSV 10 TT 2-45-88	Sealihatooted. Praetud rinnatükk. küpsetatud kaelaliha	tähtajatu
34.	ENSV 10 TT 2-46-88	Pikkpoisi-, lõuna- ja saare hakkliha	tähtajatu
35.	ENSV 10 TT 2-53-88	Karusloomade ja koerte sööt	tähtajatu
36.	ENSV 10 TT 2-62-88	Keedusöödad	tähtajatu
37.	ENSV 10 TT 2-76-89	Grillvorst	tähtajatu
38.	ENSV 10 TT 2-79-89	Juubeli praeliha	tähtajatu

39.	ENSV 10 TT 2-80-89	Veiserulaadiliha	tähtajatu
40.	ENSV 10 TT 2-85-89	Linnusupikogu	tähtajatu
41.	ENSV 10 TT 2-96-89	Metskitse kuumsuitsusink	tähtajatu
42.	ENSV 10 TT 2-109-89	Metssealiha sinepikastmes	01 07 1995
43.	ENSV 10 TT 2-111-89	Kevadine keeduvorst	01 04 1995
44.	ENSV 10 TT 2-112-89	Lihakonserv. Hakitud põdraliha	01 07 1995
45.	ENSV 10 TT 2-115-89	Pudingu pulbrid	01 04 1995
46.	ENSV 10 TT 2-131-90	Kanamaksavorst	01 07 1995
47.	ENSV 10 TT 2-144-90	Sublimeeritud tooted. Lõunaroad	01 04 2001
48.	ENSV 10 TT 2-156-90	Eriiline maksavorst	01 01 1996
49.	ENSV 10 TT 2-159-90	Hernesupi komplekt	01 01 1996
50.	ENSV 10 TT 2-165-91	Suitsuseapead	01 07 1996
51.	ENSV 10 TT 2-167-91	Põdra- ja metssealihast pooltooted	01 01 1997
52.	ENSV 10 TT 2-168-91	Laua-maksavorst	01 10 1996
53.	ENSV 49 TT 187-81	Juubeli mustriline keeduvorst	tähtajatu
54.	ENSV 49 TT 244-82	Toorsuitsuseajalad	tähtajatu
55.	ENSV 10 TT 2-32-87	Suitsutatud sealihast raietükid	tähtajatu
56.	ENSV 10 TT 2-39-87	Kanahakkliha	tähtajatu
57.	ENSV 10 TT 2-44-88	Kuressaare sült	tähtajatu
58.	EV LTS 1-92	Lihatoodete pakkimise ja markeerimise üldnõuded	tähtajatu
59.	EV LTS 2-92	Vorstide üldnõuded	tähtajatu
60.	EV LTS 3-92	Pasteetide üldnõuded	tähtajatu
61.	EV LTS-4-93	Hakklihast toodete üldnõuded	tähtajatu

Koostas Eha Peedimaa

EESTI STANDARDITE KAVANDID

Standardiametis on töös järgmised eesti standardite kavandid:

Värske nuikapsas	Värske juurseller
Värske rooskapsas	Värske petersell
Värske spargelkapsas	Värske küüslauk
Värske redis	Värske aedhernes
Värske aedsalat	Värske aeduba
Värske rabarber	Värske aedtill

Standardite kavanditega on võimalik tutvuda, teha ettepanekuid ja avaldada arvamusi standardiosakonnas tuba 215.

MÜÜGILE SAABUMINE

ICS Rahvusvaheline standardite klassifikatsioon	Hind 50 krooni
ISO poolt välja antud rahvusvaheline standardite klassifikatsioon, mida ka eestikeelsetes tökkes, paralleeltekst eesti, inglise, saksa keeles	
ICS on üle maailm rahvusvaheliste, regional ja riavaslike standardide ning normidokumentide ligitamiseks. ICS on abiks standarditeks infottingul.	
ICS alusel tõunab ka eesti standardite ligitamine.	
EVS-ISO 8402:1994	Kvaliteet. Sisäverz Hind 29 krooni
EVS ISO 9000:1994	Kvaliteedijuhtimise ja kvaliteeditagamise standardid.
	Valiku ja kasutamise juhised. Hind 34 krooni
EVS ISO 9001:1994	Kvaliteedisüsteemid. Kvaliteedi tagamise mudel kavandamisel/teotearendusel, tootmisel, paigaldamisel ja teenindamisel. Hind 39 krooni
EVS ISO 9002:1994	Kvaliteedisüsteemid. Kvaliteedi tagamise mudel tootmisel ja paigaldamisel. Hind 36 krooni
EVS ISO 9003:1994	Kvaliteedisüsteemid. Kvaliteedi tagamise mudel lõppkontrollil ja testimisel. Hind 21 krooni
EVS ISO 9004:1994	Kvaliteedijuhtimine ja kvaliteedisüsteemi elementid. Juhised Hind 71 krooni
EVS ISO 9004-2:1994	Kvaliteedijuhtimine ja kvaliteedisüsteemid. 2.osa: Juhised teenindamiseks. Hind 61 krooni

Standardiameti poolt on välja antud **esimesed 7 Eesti standarditeks ülevõetud ISO standardid**, mis sisaldavad ISO standardite **ekvivalentse eestikeelse tõlke** ja nende ingliskeelse teksti.

Kvaliteedijuhtimise ja -tagamise küsimuste suhetlike uudsuse tõttu puudub eesti keeles väljakujunenud terminoloogia, mille tõttu eestikeelsete standardite ettevalmistamine võttis plaanitust rohkem aega.

Need Eesti standardid on enamuses üle võetud ISO standardite varasemate versioonide alusel (va ISO 9004-2). Eesti standardite ilmumise ajaks on välja antud ISO standardite ISO 8402, ISO 9000, ISO 9001, ISO 9002, ISO 9003 ja ISO 9004 uuostötlused. Uustöötlustes on tehtud väiksemaid muudatusi ja parandatud materjali esitamisviisi. Kuna suuri põhimõttelisi erinevusi varasema ja uue versiooni vahel ei ole, on väljaantud Eesti standardid suureks abiks ISO 9000 ideoloogia mõistmisel ja ISO 9000-järgse kvaliteedisüsteemi juurutamiseks ettevalmistamisel.

Suuremate muudatustega ISO uuostötlused peaksid ilmuma plaani järgi 1996 aastal. ISO 9000-1, mis on praegu ettevalmistamisel ülevõtuks Eesti standardiks, toob ära uuostöötluste I etapi suuremad muudatused.

1994 aastal ilmunud ISO 9000 põhistandardite uued versioonid on ettevalmistamisel ülevõtmiseks Eesti standarditeks. Nende ilmumine on kavandatud 1996 aastal.

NB! Lähemalt ISO 9000 sarja standarditest loe EVS Teatajas 8/94 lk 2.

VEEBRUARIS ON STANDARDIAMETI POOLT REGISTRISSE KANTUD

EE 01032769 ST 1:1995	Manna	01 02 95
EE 01042207 TT 13:1994	Jogurt	20 02 95
EE 01048836 TT 1-92	Soojusarvesti TC-45	22 02 95
muud.4		
EE 01052973 ST 12:1995	Drazee	20 02 95
EE 01082460 ST 1:1995	Pooltoode. Tolmsuhkur	08 02 95
EE 01274509 ST 2:1995	Taignad. Muretaigen (liivataigen) ja piparkoogitaigen	01 04 95
EE 18020763 TT 2-94	Sulatatud juustud	13 02 95
EE 18021149 TT 4-93	Jogurt	01 01 95
muud.2		
EE 24003055 ST 1-92	Meeste poolsaapad	01 03 95
muud.1		
EE 24003055 ST 2-95	Meeste poolsäärsaapad	15 02 95
EE 24004928 ST 2:95	Eelpingestatud raudbetoonist õõnespaneelid	
	Tehnilised nõuded. Katsetamine	20 02 95
EE 54000433 TT 1-95	Võidekreem	01 03 95
EE 61006488 TT 15-94	Kalkunilihahakkšnitsel ja hamburgerikotlet	01 03 95
EE 61006488 TT 16-94	Zeleevorst	10 02 95
EE 64005041 ST 1-92	Plastmassist pudelikastid	16 02 95
muud. 1		
EE 64005041 ST 2-92	Plastämbrid	16 02 95
muud. 1		
EE 64005041 ST 3-92	Plastkastid	27 02 95
EE 71015407 TS 01-95	Siirupid. Tootestandard	13 02 95
EE 10 TT 2-110-89	Jäätis "Vikerkaar"	16 02 95-
muud.4		01 01 2000
EE REMEDIA TT 1-93	Marjaliköörid	15 02 95
muud.1		
EE REMEDIA TT 6-95	Munaliköör Kiiu Torn	
TT 311-4693283.048-92	Elektromagnetiline vedelike arvesti IR-45	22 02 95
muud.8		

